

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/134/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712202912
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2013:5712202912.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľky ZTS Martin, akciová spoločnosť, IČO: 00 591 297, so sídlom Thurzova 16, Martin, zastúpenej Mgr. Milanom Paškom, advokátom so sídlom J. XX, H. proti odporkyňi SOLCA, s.r.o., IČO: 45 559 279, so sídlom Thurzova 16, Martin, zastúpenej JUDr. Máriom Buksom, právne služby s.r.o., so sídlom Červenej armády 1, Martin, v konaní o zaplatenie 4 021,24 Eur s príslušenstvom, na odvolanie odporkyne proti rozsudku Okresného súdu v Martine, č.k. 9C 158/2012-45 zo dňa 12. 12. 2012, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Martin zaviazal odporkyňu uhradiť navrhovateľke sumu 4 021,24 Eur s príslušenstvom a nahradiť jej trovy konania, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Pri rozhodovaní o veci vychádzal zo zmluvy o nájme nebytových priestorov, uzavretej medzi účastníkmi dňa 30.06.2010. Neprihliadal na námietku započítania zo strany odporkyne, nakoľko ňou tvrdená pohľadávka z titulu faktúry č. 10120010 nebola podľa názoru súdu splatná, lebo dôvod vystavenia nebol v priebehu konania preukázaný. Jednostranné započítanie pohľadávok nie je možné a nakoľko dohoda nebola uzavretá k započítaniu nedošlo.

Pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a priznal navrhovateľke náhradu trov pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku v sume 241,- Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 476,04 Eur.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom svojho právneho zástupcu odporkyňa. Poukázala na to, že prvostupňový súd vo veci rozhodol predčasne, nedostatočne zistil skutkový stav a vo veci započítania nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu. Návrh dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok mal súd posudzovať za jednostranný zápočet v zmysle § 358 a nasl. Obchodného zákonníka, a preto nesprávne aplikoval ust. § 580 Občianskeho zákonníka. O doručení listiny o započítaní pohľadávok svedčí reakcia navrhovateľky zo dňa 20.11.2012. Mala za to, že k zániku pohľadávky došlo najneskôr pri prevzatí listiny navrhovateľkou.

Navrhovateľka vo svojom vyjadrení žiadala rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť. Zápočet pohľadávok môže byť realizovaný vzájomnou dohodou, alebo jednostranným zápočtom vzájomných pohľadávok, pričom neexistuje žiadny doklad o jednostrannom započítaní. Súdu bol predložený návrh odporcu na uzatvorenie dohody, ktorý navrhovateľka nepodpísala a ani jej nikdy nebol doručený. Podľa platnej právnej teórie a praxe sa na zápočet pohľadávok vyžaduje jednoznačný právny úkon. Musí ísť o jednoznačný prejav adresovaný druhému účastníkovi, z ktorého je zrejmé, ktorá

pohľadávka a v akom rozsahu sa započítava. Pre prípad úspechu uplatnila si náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu mu danom ust. § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 O.s.p.) rozsudok prvostupňového súdu podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Pokiaľ išlo o právne posúdenie veci pre započítanie pohľadávok z obchodnoprávných vzťahov (odporkyňa tvrdí, že sa tu malo jednať o obchodnoprávny vzťah), i občianskoprávných vzťahov je potrebné vždy aplikovať ust. § 580 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje podmienky započítania. Je tu nutné vychádzať z výkladu vzájomného vzťahu obchodného a občianskeho zákonníka a urobiť záver o tom, v akom rozsahu obsahuje obchodnoprávna úprava špeciálne pravidlá, ktoré vylučujú použitie občianskoprávnej úpravy započítania. Občiansky zákonník upravuje podmienky započítania, pričom započítať možno vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je totožného druhu, keď sa vzájomne kryjú a ide o pohľadávky ktoré existujú (sú teda po práve dôvodné).

Vychádzajúc z týchto skutočností potom prvostupňový súd postupoval správne, keď vo veci aplikoval ust. § 580 Občianskeho zákonníka.

K pochybeniu z jeho strany došlo, keď sa bližšie nezaoberal existenciou pohľadávky zo strany odporkyne potom, čo ustálil, že pohľadávka navrhovateľky je dôvodná.

Kompenzačný prejav je možné urobiť potom, čo sa pohľadávky stretli, t.j. od okamihu splatnosti tej pohľadávky, ktorá sa stala splatnou neskôr. Kompenzačný prejav, aj keď bol učený až po splatnosti oboch pohľadávok, má účinky spätne k okamihu stretu pohľadávok (ex tunc). V tom okamihu, kedy došlo ku splatnosti oboch započítaných pohľadávok, dochádza k zániku následkom započítania, a to v rozsahu, v akom sa vzájomne kryjú.

Ku kompenzácii podľa § 580 je potrebné, aby jeden z účastníkov učinil prejav k započítaniu adresovaný druhému účastníkovi. Forma pre tento právny úkon nie je predpísaná a stačí aj ústny prejav, z ktorého obsahu však musí byť zrejmé, aká pohľadávka a v akej výške sa uplatňuje k započítaniu. Súhlas druhého účastníka nie je potrebný a k prejavu môže dôjsť aj v priebehu súdneho konania. Ak je splnená podmienka vzájomnej započítateľnosti, je potrebné vždy posúdiť, či pohľadávka uplatnená odporcom je dôvodná.

Ako vyplynulo z priebehu konania, odporkyňa doručila navrhovateľke návrh dohody o vzájomnom zápočte pohľadávok, z ktorej obsahu je zrejmé, akú pohľadávku a v akej výške žiada započítať, a preto posudzujúc toto podanie podľa obsahu, dospel odvolací súd v súlade s názorom odporkyne k presvedčeniu, že takýto prejav je potrebné posúdiť ako prejav kompenzačný (jednostranný právny úkon smerujúci k započítaniu). Pokiaľ prvostupňový súd konštatoval, že k započítaniu mohlo dôjsť len dohodou, takýto názor nemožno považovať za správny.

Ak potom prvostupňový súd neskúmal dôvodnosť uplatnenej pohľadávky zo strany odporkyne a v tomto smere nevykonal dôslednejšie dokazovanie, odňal tejto účastníčke možnosť konať pred súdom, a preto musel odvolací súd jeho rozhodnutie ako predčasné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Odporkyňa nemohla totiž predpokladať, že ňou predložené listinné dôkazy (faktúra, návrh dohody a vyjadrenie navrhovateľky, ktoré potvrdzovalo prevzatie týchto dokladov), nebudú postačovať na preukázanie jej tvrdení, a preto i v záujme zachovania rovnosti účastníkov ju mal súd vyzvať na predloženie ďalších dôkazov (na ktoré poukazuje teraz v odvolaní), lebo v opačnom prípade je jeho rozhodnutie prekvapivé a pôsobí autoritatívne.

V ďalšom konaní bude preto povinnosťou prvostupňového súdu doplniť dokazovanie na preukázanie dôvodnosti pohľadávky odporkyne s tým, že dôkazy bude potrebné vyhodnotiť i v súvislosti s existujúcou nájomnou zmluvou, podľa ktorej (ako aj podľa vyjadrenia navrhovateľky), odporkyňa mohla vykonávať

úpravy nehnuteľnosti len so súhlasom navrhovateľky. Dôkazné bremeno v tomto smere je výlučne na odporkyni.

V novom rozhodnutí rozhodne súd i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.